Kam se schovat, když je venku horko? Do jeskyň...

Když venku panují tropické teploty, člověk hledá každý kousek stínu. Jenže existuje místo, kde se příjemný chládek drží i uprostřed parného léta – české jeskyně. Pod zemí bývá často kolem 7 až 11 °C, takže se vyplatí vzít si s sebou mikinu, pevnější boty a chuť objevovat. Správa jeskyní ČR zve v roce 2026 do 14 běžně zpřístupněných jeskyní po celé republice, některé z nich navíc nabízejí online vstupenky nebo speciální prohlídky.

Moravský kras: klasika, která nikdy nezklame

Nejznámějším jeskynním cílem u nás zůstává Moravský kras. Největším tahákem jsou **Punkevní jeskyně**, kde se prochází krápníkovou výzdobou, nahlíží se na dno 138 metrů hluboké propasti Macocha a součástí prohlídky je i plavba po říčce Punkvě. V hlavní sezoně se vyplatí rezervace předem, protože Punkevní jeskyně patří dlouhodobě k nejnavštěvovanějším u nás.

Za návštěvu ale stojí i další místa v krasu. **Kateřinská jeskyně** se chlubí největší zpřístupněnou podzemní prostorou v ČR, tedy Hlavním dómem, a také fotogenickou výzdobou, jako je Bambusový lesík nebo Čarodějnice. **Balcarka** láká na barevné sintrové náteky, stalagmity a pravěkou historii. **Sloupsko-šošůvské jeskyně** zase nabízejí nejdelší zpřístupněnou trasu u nás a jeskyni Kůlnu, významnou archeologickou lokalitu.

Trochu jiný zážitek slibuje **Výpustek** u Křtin. Není to jen přírodní podzemí, ale i místo s dramatickou historií: těžba fosfátových hlín, válečná továrna i tajné vojenské velitelství z dob studené války. Výhodou je také krátká trasa vhodná pro rodiny s dětmi a kočárky.

Český kras: za podzemím kousek od Berouna

Kdo hledá výlet ze středních Čech, může vyrazit do **Koněpruských jeskyní**. Leží asi sedm kilometrů jižně od Berouna, v CHKO Český kras. Jde o třípatrový systém s délkou přes 2 kilometry, z něhož je zpřístupněno zhruba 620 metrů. Zajímavostí je také někdejší tajná peněžokazecká dílna ve svrchním patře.

Podkrkonoší, jižní Čechy i Haná

Na severu Čech patří k nejkrásnějším cílům **Bozkovské dolomitové jeskyně**. Ukrývají největší podzemní jezero v Čechách a jsou nejdelšími dolomitovými jeskyněmi u nás. Teplota se tu pohybuje kolem 7,5 až 9 °C, takže v létě fungují jako přírodní klimatizace.

V jižních Čechách můžete navštívit **Chýnovskou jeskyni**, první turisticky zpřístupněnou jeskyni na území ČR. Nepřitahuje tolik krápníky jako spíše barevností mramorových stěn, historickou atmosférou a původními kamennými schodišti.

Na střední Moravě stojí za výlet **Javoříčské jeskyně**, známé bohatou krápníkovou výzdobou i tím, že patří k významným zimovištím netopýrů a vrápenců. Nedaleko Litovle najdete také **Mladečské jeskyně**, které jsou spojované s nejstarším a největším sídlištěm cromagnonského člověka ve střední Evropě.

Jeseníky, Pálava a Teplice nad Bečvou

V Jeseníkách láká **Jeskyně Na Špičáku**, jedna z nejstarších písemně doložených jeskyní ve střední Evropě. Její chodby mají typický srdcovitý profil a návštěvní trasa je bezbariérová, jen je vhodné si místa pro vozíčkáře domluvit předem.

Pozor na **Jeskyně Na Pomezí** – pro léto 2026 je dobré si ověřit aktuální stav, protože podle Správy jeskyní ČR jsou od 18. května 2026 uzavřeny do odvolání kvůli rekonstrukci elektroinstalace.

Na jižní Moravě se vydejte do **Jeskyně Na Turoldu** u Mikulova. Leží na okraji CHKO Pálava a tvoří spolu s Liščí dírou více než tříkilometrový labyrint chodeb. Na rozdíl od klasických krápníkových jeskyní zaujme spíš neobvyklou modelací stěn a „korálovým“ dojmem podzemí.

A pokud chcete podzemí, kde není taková zima, zkuste **Zbrašovské aragonitové jeskyně** v Teplicích nad Bečvou. S celoroční teplotou kolem 14,5 °C patří k nejteplejším jeskyním v ČR a jsou unikátní aragonitovou výzdobou i působením teplých minerálních vod. Nedaleko se nachází také Hranická propast.

Něco pro dobrodružnější povahy

Zvláštní kapitolou jsou **Jeskyně pod Sněžníkem** na Děčínsku. Nejde o běžně otevřenou turistickou jeskyni – vstup je možný jen ve vypsaných termínech, s předem zakoupenou vstupenkou a za přísnějších podmínek. Prohlídka trvá zhruba 90 minut, v podzemí je kolem 8 °C a počítat je třeba i s delší pěší cestou od parkoviště.

Než vyrazíte

Do jeskyně se nechodí jako na koupaliště. I když venku panuje horko, **pod zemí bývá chladno a vlhko, proto se hodí mikina, pevnější obuv a u delších tras i něco malého na svačinu** po prohlídce. U nejoblíbenějších jeskyní **je lepší koupit vstupenky nebo rezervovat místa předem**, hlavně o prázdninách, víkendech a svátcích. A protože se otevírací doby i provoz mohou měnit, aktuální informace je nejlepší zkontrolovat přímo na webu Správy jeskyní ČR.

Takže až se bude zdát, že slunce peče až příliš, zkuste to vzít opačným směrem – ne na kopec, ale pod zem. České jeskyně nabídnou chládek, dobrodružství i krásy, které byste na povrchu hledali marně.